

Un botó de mostra

València sempre ha estat una ciutat oberta i tolerant, acollidora d'idees i propostes diverses, i no té motius per deixar de ser-ho, per molt que els sectors més reaccionaris s'esforcen a donar una imatge puritana i tancada que no és real. Ens espanta el perill que el silenci o la manca de resposta "faça que es perda el grau de tolerància que tant ha costat d'arrelar en la societat durant aquests anys de democràcia".

A la gent que diu que és bo que la dreta accedesca al poder a l'estat espanyol, perquè així hi surt guanyant la democràcia, se'ls ha de contrarestar amb fets, millor que amb arguments. L'alternança de partits en el govern és en abstracte un element positiu del sistema democràtic però hi ha motius per a la preocupació: la dreta que lidera Aznar encara conserva actituds i maneres molt semblants a les que vam haver de patir durant els quaranta anys de dictadura. Podríem donar molts exemples, però el que hem viscut aquesta darrera setmana a València és, per ell mateix, prou significatiu.

Una campanya impulsada des de la dreta local i alimentada amb un reguitzell de portades i pàgines interiors de dos diaris prou coneguts dels nostres lectors intentava aconseguir la clausura d'una exposició de fotografies. L'excusa era el seu caràcter suposadament "pornogràfic" i inductor a la violència, al consum de drogues i al suïcidi dels joves. L'objectiu real, atacar un espai cultural i d'art (la Sala Parpalló) gestionat amb força encert per la Diputació de València, institució que presideix la socialista Clementina Ródenas, i per tant, objectiu dels atacs polítics de la dreta, en un període de gran tensió postelectoral (la campanya la van començar el dissabte anterior a les europees, quan l'exposició era oberta des del 14 de maig).

Al rerefons, hi ha el dret a la llibertat d'expressió, el dret que té tot artista d'ensenyar el producte del seu talent, càpiga o no en la concepció de l'art de segons qui. I, anant més enllà encara d'aquest dret inalienable, cal una reflexió sobre la intolerància que aquests fets demostren: s'ha arribat a demanar que es clausure una sala d'art i que se'n destituesca el responsable. Aquestes són les maneres "democràtiques" i modernes de la dreta: armar un gran escàndol del no-res i després fer d'inquisidors, tot decidint el que és bo i el que és pernicios per als ciutadans, demanar el tancament d'un espai de cultura perquè no li agrada el que s'hi fa, com si entrar en una sala d'exposicions no fóra un acte totalment voluntari. Afortunadament, el fiscal de Menors del Tribunal Superior de Justícia Valencià va decidir arxivar el cas i l'única mesura que va emprendre, la de demanar a la sala que controlara l'accés de menors no acompanyats, era tan òbvia que es feia des del principi.

La societat valenciana ha sabut reaccionar contra aquest brutal atemptat contra la llibertat d'expressió i ha promogut un manifest,

signat per intel·lectuals de tot l'estat i moltes institucions culturals, que rebutja frontalment aquesta actitud inquisitorial. València sempre ha estat una ciutat oberta i tolerant, acollidora d'idees i propostes diverses, i no té motius per deixar de ser-ho, per molt que els sectors més reaccionaris s'esforcen a donar una imatge puritana i tancada que no és real. En l'àmbit artístic, en concret, no seria lògic que una campanya tan curta de mires com aquesta llançara per terra el prestigi, reconegut arreu del món, d'institucions capdavanteres de la divulgació artística com l'IVAM.

Ens dol haver de contestar maniobres com aquesta. Preferiríem ignorar-les, perquè en el fons, sabem que prestar atenció a un escàndol inexistent és magnificar-lo. Però, com diu el manifest de suport a la Sala Parpalló, ens espanta el perill que el silenci o la manca de resposta "faça que es perda el grau de tolerància que tant ha costat d'arrelar en la societat durant aquests anys de democràcia". D'altra banda, creiem necessari donar a conèixer casos com aquest en un moment en el qual semblem abocats a un estat governat per la dreta i unes institucions locals i autonòmiques, al País Valencià, de la mateixa corda política. El respecte a la voluntat dels ciutadans expressada en les urnes no impedeix que denunciem amb tota la fermesa que calga situacions com la que li ha tocat viure aquesta setmana a la Parpalló i qui sap si ens tocarà viure a d'altres d'ací a poc. La llibertat d'expressió, com la de premsa, la de reunió o associació, és, per nosaltres, irrenunciable.